

“Kako se može prodati nebo i zemlja”

Film reditelja Petra Lalovića "Kako se može prodati nebo i zemlja" proglašen je za najbolji balkanski film na 5. Evropskom ekološkom festivalu - "Euroekofest 2009", nedavno održanom u Bugarskoj, saopštio je koproducent Radio Beograd.

Film je snimljen u produkciji "Globala" i "Avala filma", a u koprodukciji sa Radio Beogradom, gde je obrađen kompletan tonski materijal.

Lalović je poznat kao reditelj, scenarista i snimatelj više od 200 dokumentarnih filmova, među kojima se izdvajaju "Poslednja oaza" i "Svet koji nestaje". U najvećem broju svojih filmova bavi se prirodom, a dobitnik je i više od 150 nagrada u zemlji i inostranstvu.

Naslov filma je prva rečenica iz čuvenog pisma-besede indijanskog poglavice Sijetla iz 1854. godine. Poglavica odgovara „Belom poglavici u Vašingtonu” na ponudu da kupi zemlju Indijanaca. Podseća da „mirisave trave su nam sestre, jelen, pastuv, veliki orao braća su nam”. Opominje, pre 155 godina, čemu vodi pohlepa: „Kada bi životinja nestalo, čovek bi umro od velike usamljenosti duha; što god zadesi životinju, ubrzo snađe i čoveka”. U tom duhu je i Lalovićev film, od početka do kraja.

Dok, u prvom delu, Dejan Đurović, voditelj emisije klasične muzike „Nedeljom uveče”, čita Indijančevo pismo, na ekranu se smenjuju sekvance biljnog i životinjskog sveta u barama, rekama, livadama i šumama. Najčešće su to vrste u nestajanju, ugrožene ljudskom nezajažljivošću i nehajnošću.

Film se nastavlja. Oko kamere gleda u Carsku baru kraj koje niče brodogradilište, potom se seli na Frušku goru, u beočinsku cementaru, u smederevsku železaru, šabaču „Zorku”, borski rudnik bakra (grafit: „Od bakra živimo, od bakra ćemo umreti”), na otrovanu, beživotnu reku čiju vodu farbaju u plavo „da se ne uznemirava javnost”. Na ekranu je predivna razglednica Stare planine, a glumac Petar Kralj, koji rečju prati kadrove, izgovara: „Zapamtite ovu sliku”. Sledi priča o gradnji skijališta, o posećenim šumama, pa se kamera ponovo vraća na pomenutu razglednicu: neposredno pred njenim okom isto cveće, u daljini ista šumovita planina, ali sa ružnom, ogromnom brazgotinom u obliku slova ipsilon (Y) boje izorane zemlje. Idejom vrsnog reditelja i rukom veštog montažera, smenjuju se, sekunda za sekundom, brektanja teških mašina i piska ptičića u gnezdju.

*B. Lomović
preuzeto sa sajta www.politika.rs*